

hans Erfaring, at Følgerne af Tandsygdomme have en meget væsentlig Indflydelse paa Undervisningen, at det er paavist ved Undersøgelser ved Kommuneskolerne i Strassburg, at efter at man har begyndt at behandle Skolebørnenes Tænder i den kommunale Skoletandklinik, ere Forsømmelserne blevne ringere, end de tidligere have været netop paa Grund af Tandsmerter og Sygdomme, som hidrøre fra daarlige Tænder. Jeg synes derfor, der er al Grund til at tage dette Spørgsmaal op, og jeg mener, det bør være her inde fra, at Stødet gives, og at det her burde være saaledes, at en Samvirken mellem Stat og Kommune fandt Sted. Nu kan man naturligvis sige: I kunne sagtens sidde der ude i Rigsdagen og diktere Kommunerne: Det skulle I tage op, og det skulle I bære alle Udgifterne ved. Jeg synes, der var al Grund til at tage det paa den Maade, at Udgifterne deltes lige, saa at Staten bærer den ene Halvdel af dem og Kommunerne den anden Halvdel. Naar dette skete, vilde Sagen ikke blive saa uoverkommelig. I Tyskland, hvor man har indført Skoletandklinikker, regner man, at Udgifterne ere omtrent 1 Mark aarlig pr. Barn, og hvis man nu her i Danmark regnede, at Udgiften vilde blive 1 Kr. aarlig pr. Barn, vilde det blive en Udgift paa 150,000 à 200,000 Kr. aarlig for Statskassen og noget lignende fordelt paa Kommunerne efter deres Børneantal. Naar det virkelig er saaledes, at vi kunne sige, at de daarlige Tænder ere en Folkesygdom, at megen anden Sygelighed stammer derfra, mener jeg, at det er urimeligt at sidde denne Sag overhørig. Alle have en uafviselig Pligt til at værne om vor Ungdom, saa at vi kunne faa denne Ungdom saa sund som mulig. Hvis vi mene, at vi ved en saadan af Lovgivningsmagten paabudt Behandling kunde gøre vort til, at Børnene gik ud fra Skolen med sunde Tænder, var det sikkert et uhyre Gode, vi gav vore Børn.

Man har i Tyskland om ikke villet gaa til Tvang overfor Børnene saa dog villet sætte en Slags Præmie paa, at Børnene skulde lade deres Mund undersøge. Man har saaledes gjort til Betingelse for, at Børnene kunde blive optagne i Skolehaven, at de først skulde lade deres Mundhuler behandle. De maatte altsaa ikke komme der med syg Mund. Ligeledes overfor de Børn, som faa Lov til at komme med i Feriekolonierne, stillede man den samme Betingelse. Jeg vil derfor paa det bedste

anbefale dette Forslag, idet jeg beklager, at vi Socialdemokrater staa ene om det, at hverken Ministeren eller noget af de andre Partier har ment, at denne Sag var værd at støtte. Sagen er for øvrigt ogsaa tagen op i enkelte Kommuner her i Landet. Man maa prise de Kommuner, der ere gaaede i Spidsen, jeg tror, Vejle er en af dem, og Odense staa vist i Begreb med at oprette en Skoletandklinik. Men naar det skal blive almindeligt i Landet, maa Stødet hertil sikkert gives af Rigsdagen. Jeg skal derfor paa det bedste anbefale det Forslag, vi her have stillet.

Jensen-Knudstrup: Under Ændringsforslag Nr. 113 foreslaas et forhøjet Tilskud paa 4,000 Kr. til Børnehjem. Denne Merbevilling tager Sigte paa at forhøje det paatænkte første Tilskud til Børnehjemmene fra 100 Kr. pr. Hjem til 200 Kr. Jeg nævnedes det ved første Behandling af Finansloven som et rimeligt Ønske, og det glæder mig, at dette nu er opfyldt. Jeg glæder mig navnlig over det, fordi de 4,000 Kr. blive en helt ny Bevilling; man tager altsaa ikke dette forøgede Grundtilskud af den almindelige Bevilling til Børnehjemmene, som er 48,400 Kr., men man bevilger en ny rund Sum paa 4,000 Kr. dertil. Jeg takker baade Finansudvalget og den højtærede Minister for den Velvillie, der ligger til Grund for dette Forslag, og anbefaler det til Vedtagelse.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Enevold Sørensen): Samtlige de af mig til tredje Behandling stillede Ændringsforslag ere enstemmig tiltraadte af Udvalget. Jeg kan derfor indskrænke mig til at takke Udvalget for den velvillige Behandling og for øvrig med Hensyn til de enkelte Ændringsforslag og disses Motivering henholde mig til den ærede Ordførers Udtalelser. Den ærede Ordfører omtalte det i Bilaget optagne Regnskab for Sorø Kirke i de sidste 5 Aar og den betydelige Udgift i de samme 5 Aar, nemlig 73,000 Kr., medens Kirkens Indtægter ere rent forsvindende. Sorø Kirke har nemlig ingen Tiende og kun en meget ringe Kapital, omtrent 6,000 Kr., saa den er sikkert Landets fattigste Kirke. Jeg beder dog bemærket, at godt 30,000 Kr., altsaa op imod Halvdelen af Udgifterne, ere gaaede til Anlæg af en ny Kirkegaard, altsaa en ekstraordinær Udgift eller en Aktivhervelse. En Udgift staaar endnu tilbage til denne Kirkegaard, nemlig til